

Бібліотека та іноземні студенти: грані взаємовідносин

Бібліотека закладу вищої освіти є важливою ланкою в науково-освітній та виховній роботі. Вимоги сьогодення, задоволення інформаційних запитів читачів вимагають не тільки постійного вдосконалення та запровадження в роботі бібліотеки найновіших інформаційно-технологічних можливостей, але й формування комунікативної культури.

Головним напрямком роботи бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова є орієнтація на кожного, навіть найвибагливішого відвідувача та віддаленого користувача. Тому працівники завжди враховують потреби, побажання та зауваження своїх читачів. Тож готуючись до переходу в нове приміщення, намагалися ретельно вивчити та врахувати думку студентів щодо створення комфортних умов для навчальної, наукової та просвітницької роботи. З цією метою в соціальних мережах проводилося анкетування, до якого користувачі бібліотеки поставились небайдуже і відповідально. Відрадно, що сучасні потреби читачів і погляди бібліотекарів в більшості випадків співпадали: створення відкритого, доступного, комфортного інтелектуального середовища з широким спектром традиційних та інноваційних послуг. Результати голосування та висновки щодо впровадження новацій у роботу бібліотеки відображені у методичному виданні «Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Якою їй бути?» (Вінниця, 2017. – 36 с.).

У ВНМУ ім. М. І. Пирогова, який є популярним серед вступників, кількість абітурієнтів щорічно збільшується. Оскільки навчання відбувається українською, російською і англійською мовами, багато вступників є іноземними громадянами. Сьогодні їх кількість складає понад 1500 осіб із майже 100 країн світу, що зумовлено доступністю вищої освіти в нашій країні та якістю навчання в університеті. Випускники завжди є візиткою вишу, адже їх професійні успіхи визначають рейтинг університету та забезпечують моральне задоволення викладачів від своєї діяльності.

Сучасні тенденції обслуговування читачів та світ Інтернету диктують нові пріоритети в роботі. Впродовж останніх років у бібліотеці виокремлено фонд іноземними мовами, який нараховує уже майже 20 тис. видань. Зважаючи на перспективи розвитку та потреби читачів, з 2018 року створено відділ літератури іноземними мовами. Успішній роботі відділу сприяють професіоналізм бібліотекарів, їх компетентність, вільне володіння англійською мовою, прагнення і здатність до отримання нових знань, постійне підвищення рівня культури, вивчення досвіду вітчизняних і закордонних колег та його впровадження у свою роботу тощо.

Інформаційна підтримка освіти з боку бібліотеки полягає, насамперед, в якісному забезпеченні студентів навчальними та науковими виданнями. Переважно це сучасна медична література вітчизняних видавництв та науковців нашого університету, хоча студенти приділяють значну увагу також оригінальним виданням зарубіжних видавництв. У 2018 році ректор університету Василь Максимович Мороз, враховуючи потреби іноземних студентів та розуміючи важливість формування інформаційних ресурсів, прийняв рішення закупити літературу в друкованому та електронному форматах видавництва Elsevier. Відтак бібліотека очікує 613 прим. видань на суму 1 млн грн. Ця література, безумовно, адресована також професорсько-викладацькому складу та вітчизняним студентам, які володіють англійською мовою та прагнуть підвищувати власний фаховий рівень. В бібліотеці створені комфортні умови для роботи в читальному залі.

Студенти нашого університету заслуговують на таку турботу, адже вони активні в науці. Зокрема, у 2017 р. студент 5 курсу Канаппан Вігнеш Ченна за свою наукову роботу зайняв почесне 3-тє місце в інтернаціональній конференції, присвяченій Всесвітньому дню боротьби з раком, що проходила у Києві; студент 2 курсу Сарпонг Пітер Аквасі зайняв перше місце за свою роботу з гістології в інтернаціональній конференції «Перший крок у науку», що проходила у ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Наш університет ними пишається.

Одним з важливих моментів у роботі бібліотекаря з іноземними студентами є створення соціально-комунікативних умов. Подолання мовних, етичних, психологічних бар'єрів – основа якісного бібліотечного обслуговування. Працівники відділу для продуктивного комфортного спілкування з читачами намагаються ставити себе на їх місце. Для чого це потрібно? Для кращого розуміння їх потреб і проблем, з якими вони зустрічаються на шляху до знань у чужій країні. Також дуже важливо створити атмосферу взаєморозуміння і підтримки цих студентів.

Іноді серед іноземних студентів невпевненість в собі або недостатнє знання української мови спричиняють появу мовного і психологічного бар'єрів. Часто студенти стикаються з проблемами перекладу на або з української мови як приватного, так і професійного характеру. Допомога студентам у подоланні таких, на наш погляд, незначних труднощів не займе у бібліотекаря багато часу, але значно покращить взаєморозуміння у роботі з ними.

Слід пам'ятати, що іноземні студенти – це люди з різними культурними, етнічними, релігійними і національними коріннями, в яких бібліотекарю потрібно бути обізнаним, щоб не створювати вразливих ситуацій. Особливо це стосується релігійних вірувань чи політичних уподобань. Наше світосприйняття може значно різнитися, проте у кожної людини є право на своє власне філософське осмислення життя, до якого потрібно ставитися з повагою.

Бібліотекарі заохочують іноземних студентів до спілкування. Оскільки це, насамперед, молодь 17–27 років, то багато з них прагнуть самовираження, намагаються досягти значних висот не тільки в навчанні, але й в інших сферах життя. Проявити свої здібності і таланти в літературі та мистецтві допомагає бібліотека, запрошуючи всіх бажаючих до своїх просвітницьких заходів.

Загалом, інтернаціональні студенти з радістю долучаються до вивчення української національної культури, традицій та діляться звичаями своїх країн. Таке спілкування розширює світосприйняття безпосередньо «з перших вуст». Зокрема, літературно-музичний вечір до Дня рідної мови «Рідна мова моя

пелюсткова, ти у серці народу живеш» об'єднав багатонаціональну та багатомовну студентську родину університету. Учасники свята співали і декламували власні вірші рідною мовою. Особливо зворушливим був виступ сестер з Індії Дсілва Каролін та Кетрін – клінічних ординаторів нашого університету. Поезія азербайджанською мовою про державний стяг прозвучала у виконанні студента із Азербайджану Новрузлу Тургута. Вібрацією струни передав красу рідного слова студент з Фінляндії Сімес Юкка. Піснею на мові сінхала зачарувала присутніх студентка з Шрі-Ланки Перера Аєша. Бурхливі овації заслужив співочий інтернаціональний гурт «Веселка» зі своїм лідером, студентом 6 курсу Тамімі Маждом з Ізраїлю. Українські народні пісні у їх виконанні набули яскравого і неординарного колориту, а їх артистизм не залишив нікого байдужим.

Студенти-іноземці з радістю долучилися до створення відео-поздоровлення до Міжнародного жіночого дня 8 березня, у якому вітали зі святом усіх жінок університету різними мовами. Відео представлене на головній сторінці сайту нашої бібліотеки. Працівники бібліотеки створили відео до конкурсу Української Бібліотечної Асоціації «English Fest у бібліотеці», у якому брали участь Намбамбі Хелена та Гарімелла Тірумала Рао. Всім запам'яталася чудовим співом учасниця української телепередачі «Голос країни» Оке Олувафейікемі, яка є студенткою нашого університету.

Незважаючи на специфіку роботи в обслуговуванні іноземних студентів, працівник бібліотеки завжди знаходять компромісні рішення при спілкуванні з ними. Приємно працювати з тими, хто активно відвідує бібліотеку та проявляє себе висококультурними та старанними користувачами. Бібліотекарі цікавляться успіхами своїх читачів та заохочують їх на подальші досягнення. Тож стало гарною традицією щорічно проводити церемонію відзначення найкращих та найактивніших читачів-іноземців. У 2018 р. почесні іменні грамоти “Best Library User” були вручені Оквуону Чімдінму, Аналікву Гуднес (Нігерія), Абашейх Анвара (Кенія), Кіімба Нікодемуса, Ндатіпо Елію (Намібія), Маінампаті Джасвантха, Канаппан Вігнеша, Вінсента Джіно, Пандей Авніша (Індія), Новрузлу

Тургута (Азербайджан), Арсані Ашрафа (Єгипет) та Джімал Мохамеда (Сомалі), які були визнані найбільш відповідальними, ввічливими та щирими шанувальниками книг.

Дружні та етичні стосунки між бібліотекарями і студентами сприяють позитивному вирішенню будь-яких ситуацій, взаєморозумінню та продуктивному і комфортному спілкуванню.

Світлана Лозан, завідувач відділу обслуговування
літературою іноземними мовами